

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrning

I enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) har till årsredovisningen fogats Bolagsstyrningsrapport för räkenskapsåret 2007. Bolagsstyrningsrapporten inkluderar styrelsens Internkontrollrapport. Rapporterna utgör inte en del av de formella årsredovisningshandlingarna och har ej granskats av de externa revisorerna.

Svensk kod för bolagsstyrning

Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) är avsedd att utgöra ett led i självregleringen inom det svenska näringslivet. Koden behandlar det beslutssystem genom vilket ägarna direkt eller indirekt styr bolaget. Reglerna berör samspelet mellan bolagets ägare, styrelse, ledning och revisor. Dessutom anges riktlinjer för bolagets rapportering.

Enligt regeringen är Koden en del av regeringens ramverk för ägarförvaltning. SJ AB (SJ) ska enligt regeringens riktlinjer tillämpa dessa regler då bolaget är helägt av svenska staten.

SJs tillämpning av koden

Styrelsen i SJ har beslutat att SJ ska tillämpa Koden. Regeringskansliet har i Statens ägarpolitik preciserat de statligt ägda företagens tillämpning av Koden.

De principer som regeringen tillämpar i sin ägarpolicy överensstämmer i stor utsträckning med reglerna i Koden. Ägarens riktlinjer innebär dock att de två kodregler som berör beredningen av beslut om tillsättning av styrelseledamöter och revisorer ersätts av en särskild process för de statligt ägda företagen. Det främsta skälet för avvikelserna mot Koden är att dessa företag endast har en ägare medan Koden huvudsakligen riktas mot noterade företag med ett spritt ägande.

SJs styrelse har beslutat att ersätta kodreglerna 2.1.1 om valberedning och 2.1.2 om valberedningens sammansättning med ägarens nomineringsprocess.

Kodreglerna under "2.2 Tillsättning av styrelse" respektive "2.3 Tillsättning av revisor" tillgodoses av ägarens nomineringsprocess. SJ anser därmed att dessa kodregler följs.

Enligt Kodens regel 3.2.5 ska minst två styrelseledamöter vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Skälet till regeln om oberoende är i all huvudsak att skydda minoritetsaktieägare. I statligt helägda bolag saknas dessa skäl för att redovisa ett oberoende gentemot staten. Mot bakgrund av ovanstående redovisar SJ inte sådana uppgifter.

SJs styrelse har beslutat att bolagsstyrningsrapporten inte ska granskas av bolagets externa revisorer.

SJ har för räkenskapsåret 2007 utformat Internkontrollrapporten utan värderande omdömen samt utan granskning av de externa revisorerna. Detta förfaringsätt är i enlighet med vad som framgår av uttalande från Kollegiet för svensk bolagsstyrning den 6 september 2006. SJs förfaringsätt innebär följaktligen ingen avvikelse från Koden.

Ansvar för bolagsstyrningen inom SJ

I syfte att kunna tillgodose intressenternas behov och upprätthålla omgivningens förtroende är det elementärt för SJ att ha en effektiv bolagsstyrning. Därför lägger SJ stor vikt vid att ha en tydlig ansvarsfördelning inom organisationen och vidareutvecklar ständigt strukturerna för beslutsfattande och beslutsinstanser.

Styrningsstrukturen omfattar följande organ och instanser:

- Ägare (staten)
- Årsstämma
- Styrelse
- Verkställande direktör
- Internrevision
- Revisorer.

Ägaren

SJ ägs till 100 procent av Svenska staten och förvaltas av Näringsdepartementet. Regeringen har värdeskapande som övergripande mål. Företag med statligt ägande delas in i två grupper; de som verkar under marknadsmässiga villkor och krav respektive företag som primärt har särskilda samhällsintressen att infria. SJ tillhör kategorin som verkar under marknadsmässiga villkor och krav.

Målet att skapa värde medför krav på långsiktighet, effektivitet, lönsamhet, utvecklingsförmåga samt ett miljömässigt och socialt ansvarstagande på motsvarande sätt som för andra företag som driver kommersiell verksamhet.

Ägarens mål

Ägarens vision och mål är att SJ ska vara ett modernt reseföretag som i alla avseenden och uthålligt agerar affärsmässigt och kommersiellt (Näringsutskottets betänkande 2002/03:NU13, Regeringens proposition 2002/03:86).

Regeringens ägarförvaltning ska vara tydlig och öppen och fortlöpande anpassas till förändrade och ökade krav.

Ägarens långsiktiga finansiella målsättning för SJ är en soliditet på 30 procent och en avkastning på eget kapital uppgående till 10 procent. De ekonomiska målen ska vara av långsiktig karaktär och därmed gälla över tiden. På kortare sikt, exempelvis beroende på konjunktursvängningar, kan utfallet således vara högre eller lägre än givna målnivå utan att ägaren därmed anser att målen över- eller underskrids.

SJs utdelningspolicy är att ordinarie utdelning ska uppgå till en tredjedel av årets vinst efter det att soliditetsmålet har uppnåtts.

Syftet med de ekonomiska målen är att:

- Säkerställa värdeskapande genom att styrelse och företagsledning arbetar mot ambitiösa och långsiktiga mål.
- Uppnå kapitaleffektivitet genom att tydliggöra kostnaden för eget kapital.
- Hålla bolagets finansiella risk på en rimlig nivå.
- Tillförsäkra ägaren en direktavkastning genom hållbara, förutsägbara och rimliga utdelningar med hänsyn tagen till bolagets framtida kapitalbehov och finansiella ställning.

Årsstämman

Årsstämman utser, på förslag av ägaren, styrelse och fastställer resultaträkning och balansräkning samt väljer revisorer. På årsstämman presenterar styrelsen bland annat förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen samt års-

redovisning för godkännande. Årsstämma ska hållas inom sex månader efter räkenskapsårets slut. Vid behov kallar styrelsen till extra bolagsstämma.

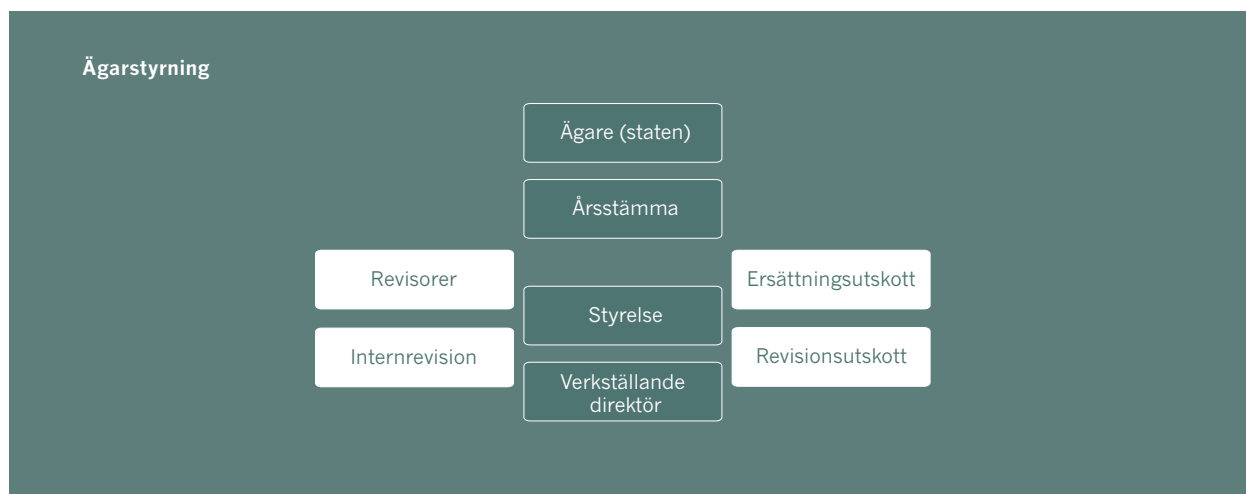
Årsstämman 2007 hölls den 26 april i Stockholm. Den var öppen för allmänheten och ordnades så att det fanns möjlighet för de närvarande att ställa frågor till ledningen. Årsstämman fattade beslut om utdelning uppgående till MSEK 150. På årsstämman beslöts att för tiden intill slutet av nästa årsstämma omvälja till styrelseledamöter: Ulf Adelsohn, Björn Mikkelsen, Monica Caneman, Ingela Tuvegran, Eivor Andersson och Lars-Olof Gustavsson. Det beslöts att någon suppleant inte skulle utses. Vidare beslöts att för tiden intill slutet av nästa årsstämma utse Ulf Adelsohn till ordförande i styrelsen.

Anmäldes att arbetstagarorganisationerna hade utsett ledamöterna Erik Johannesson (SEKO), Stefan Zetterlund (SEKO, ersättare), Thomas Winäs, (ST), Annika Gerefalk-Enkel (ST, ersättare), Nils-Gunnar Nyholm (TJ) och Jan Sandgren (TJ, ersättare).

Ordförande anmälde två revisorsfrågor:

- Ernst & Young AB med Anders Wiger som huvudansvarig revisor utsågs vid ordinarie bolagsstämma 2004, varför frågan om revisorsval aktualiseras vid årsstämman 2008.
- Riksrevisionen har utsett auktoriserade revisorn Curt Öberg att vara revisor i bolaget till och med årsstämman 2008. Som suppleant för Curt Öberg har under samma tid förordnats auktoriserade revisorn Leif Lundin.

Ersättningen till styrelsens ordförande fastställdes till 250 000 (240 000) kronor per år och att till styrelsens övriga ledamöter utgår ett arvode på 115 000 (109 000) kronor till envar ledamot. Ersättningen till ordföranden i styrelsens revisionsutskott fastställdes till 55 000 (43 000) kronor per år och till övriga ledamöter till 43 000 (43 000) kronor.

Styrelse

Ulf Adelson

Född 1941.

Jur kand.

Styrelseordförande i SJ AB sedan 2002. Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Almi Stockholm, Xanté, SEB/Trygghetsstiftelsens fullmäktige, SHR Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare, Nordic Airport Properties och Humle Kapitalförvaltning. Styrelseledamot i Stiftelsen Acta Otolaryngologica, Svenskt Näringsliv, Monetär Pensionsförvaltning, Euro Parking Collection plc, Aktiv Arbetsmedicin. Senior advisor Stockholms Handelskammare samt strategic advisor Genworth Financial.

Björn Mikkelsen

Född 1962.

Civilekonom, jur kand.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2001.

Övriga uppdrag: Kansliråd i Näringsdepartementet, styrelseledamot i Green Cargo AB.

Ingela Tuvegran

Född 1951.

Fil kand.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2003.

Övriga uppdrag: Sjukhusdirektör Södra Älvsborgs sjukhus, ordförande i högskolan i Skövde och styrelsesuppleant i UMC (Uppsala Monitoring Center).

Eivor Andersson

Född 1961.

Marknadsekonom.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2005.

Övriga uppdrag: VD för VING Sverige AB.

Nils-Gunnar Nyholm

Född 1944.

Controller i SJ AB.

Anställningsår 1968.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2001.

Arbetstagarrepresentant för SACO/TJ.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i TJ-föreningen vid SJ AB och styrelseledamot i TJ förbundsstyrelse.

Monica Caneman

Född 1954.

Civilekonom.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2002.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i SOS International AS, Linkmed AB, Point Scandinavia AB. Styrelseledamot i Investment AB Öresund, Poolia AB, Xponcard Group AB, Schibsted ASA, EDB Business Partner ASA, Lindorff Group AB, Orexo AB, Citymail AB och Securia AB.

Thomas Winäs

Född 1952.

Lokförare i SJ AB.

Anställningsår 1976.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2003.

Arbetstagarrepresentant för ST.

Övriga uppdrag: Ordförande i ST-spårtrafik SJ AB, ledamot i ST-spårtrafik avelningsstyrelse.

Lars-Olof Gustavsson

Född 1943.

Civilekonom.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2005.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Broström AB, Four Seasons Venture Capital AB och Finjakoncernen. Styrelseledamot i Siem Capital AB, Mikroponent AB och Data Respons ASA.

Erik Johannesson

Född 1957.

Lokförare i SJ AB.

Anställningsår 1976.

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2005.

Arbetstagarrepresentant för SEKO.

Övriga uppdrag: Ordförande i SEKO SJ Företagsråd och SEKO Göteborg klubb SJ Resor.

Stämman beslöt att till ordinarie arbetstagarledamot skulle utgå ett arvode av 3 000 kronor per sammanträde.

Avslutningsvis framförde Ola Alterå ägarens tack till styrelsen, ledningen och personalen för mycket goda insatser till bolagets fromma under verksamhetsåret 2006 samt överlämnade till styrelsen "Information till styrelsen för SJ AB vid årsstämman den 26 april 2007".

Styrelsen

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets förvaltning och skötsel. Vid utförandet av sina uppgifter agerar styrelsen som ett kollegialt organ med ett självständigt ansvar för bolagets förvaltning, organisation och ekonomiska situation.

I sitt beslutsfattande och handlande för bolaget ska styrelsen alltid främja bolagets intresse och se till dess bästa. Bolagets bästa kan generellt sammanfattas som en affärsmässig styrning som främjar bolagets utveckling genom att stärka marknadspositionen och därigenom öka förmögenhetsvärdet.

Styrelsens sammansättning

Styrelserna ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. För att komma ifråga för en styrelseplats fordras en hög allmän kompetens inom antingen löpande affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor eller andra relevanta områden. Därutöver krävs en stor integritet och förmåga att se till bolagets bästa. Sammansättningen av styrelserna ska också ske så att en balans uppnås avseende kompetens, bakgrund, ålder och kön.

Nomineringsprocess

Nomineringsprocessen avseende styrelseledamöter till de statligt ägda bolagen drivs och koordineras av enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån styrelsens sammansättning samt bolagets verksamhet och situation. Nomineringen och tillsättningen av nya ledamöter föregås av en löpande dialog mellan ansvarigt departement och styrelseordföranden.

Arbetet med att skapa en strukturerad och enhetlig nomineringsprocess syftar till att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser. Näringsdepartementets förslag publiceras i god tid före årsstämma.

Ägarens policy är att ingen person från ledningen ska ingå som ledamot i styrelsen. Verkställande direktören har dock närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid styrelsens sammanträden, med undantag för fall då beslut avseende verkställande direktören kommer att fattas, samt också en rätt att få en avvikande mening antecknad i styrelseprotokollet.

Styrelseledamöter utses för ett år i taget.

Tillsättning av styrelse

Näringsdepartementets förslag till styrelse presenteras i kallelsen till årsstämman och på bolagets webbplats. I anslutning till att kallelsen har utfärdats kommer följande information att finnas på webbplatsen rörande förslag till nyval och omval av ledamöter:

- Ålder samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet.
- Uppdrag i bolaget och andra väsentliga uppdrag.
- Om ledamoten är att anse som oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.
- Vid omval, vilket år ledamoten invaldes i styrelsen.
- Övriga uppgifter som kan vara av betydelse vid bedömningen av den föreslagna ledamotens kompetens och oberoende.

Föreslagen person för inval i styrelsen ska såvitt möjligt närvara på årsstämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från ägaren.

Ersättning till styrelse

Styrelseledamöter uppbär ersättning för den arbetsinsats och för fullgörandet av det ansvar som uppdraget innebär. Ordförandens och övriga styrelseledamöters arvoden bestäms av årsstämman. Även arvoden till styrelseledamöter, som arbetar i särskilt inrättade utskott under styrelsen ska bestämmas genom beslut på årsstämman.

Styrelseledamöternas oberoende

Skälet till att ett bolag ska ha ett visst minsta antal styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till större aktieägare, och att samtliga styrelseledamöters oberoende ska redovisas enligt Koden, syftar i all huvudsak till att skydda minoritetsaktieägare. I statligt helägda bolag saknas dessa skäl för att redovisa ett oberoende gentemot staten.

Styrelsens arbete

Styrelsens arbete följer en årlig ordning med föredragningspunkter och med särskilda teman, till exempel avgivande av årsredovisning och delårsrapporter samt godkännande av budget. Styrelsen beslutar även i frågor av principiell karaktär eller av stor ekonomisk betydelse såsom företagets övergripande strategi, omfattande struktur- och organisationsförändringar samt större investeringar.

Styrelsens arbete regleras av den av styrelsen fastställda arbetsordningen med instruktioner avseende arbetsfördelning och ekonomisk rapportering som komplement till aktiebolagslagens bestämmelser och Koden.

Verkställande direktören är ansvarig för att bereda informationsunderlag till styrelsen. Informationsunderlagen ska innehålla motiverade förslag till beslut. Verkställande direktören har möjlighet, där så befinns lämp-

ligt, att delegera uppgiften som föredragande i enskilt ärende till annan person underställd verkställande direktören.

Som styrelsens sekreterare tjänstgör SJs chefsjurist, Magnus Westerlind. Nedan redogörs för centrala ärenden som har behandlats under 2007:

- SJs konkurrenssituation.
- Trafikavtal.
- Järnvägspolitiska frågor.
- Investeringar, bland annat beslut om investering i ett nytt motorvagnståg.
- Finansiering.
- Styrelsens internkontrollrapport.
- Fastställande av policys.
- Fastställande av affärsplan/budget.
- Fastställande av externa finansiella rapporter.
- Vinstdelningssystem för personalen avseende 2007.

Styrelsens sammanträdesfrekvens är utöver det konstituerande mötet normalt fem hållna möten. Under räkenskapsåret har styrelsen haft elva protokollförda sammanträden. I november företog styrelsen en resa mellan Barcelona och Madrid i syfte att studera den spanska järnvägens, RENFEs, höghastighetståg AVE.

Styrelseledamöternas närvaro framgår av nedanstående tabell.

Styrelseledamot	Närvarofrekvens
Ordförande, Ulf Adelson	11/11
Ledamot, Björn Mikkelsen	11/11
Ledamot, Monica Caneman	9/11
Ledamot, Ingela Tuvegran	9/11
Ledamot, Eivor Andersson	11/11
Ledamot, Lars-Olof Gustavsson	9/11

Revisionsutskott

Revisionsutskottets uppgift är bland annat att svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra företagets finansiella rapportering. I denna uppgift ingår exempelvis att säkerställa att tillämpliga lagar och redovisningsrekommendationer följs.

Revisionsutskottet består av tre styrelseledamöter, ordföranden Ulf Adelson, Björn Mikkelsen och Monica Caneman. Därutöver deltar i utskottets sammanträden ekonomidirektören och chefen för internrevisionen samt de externa revisorerna.

Revisionsutskottet är ett i förhållande till styrelsen beredande organ, vars förslag alltid underställs styrelsen.

Ledamöternas närvaro framgår av nedanstående tabell.

Styrelseledamot	Närvarofrekvens
Ordförande, Ulf Adelson	4/4
Ledamot, Björn Mikkelsen	4/4
Ledamot, Monica Caneman	2/4

Ersättningsutskott

Inom SJ finns ett ersättningsutskott vars uppgift är att föreslå lön och övriga ersättningar till verkställande direktören samt principer för lön och övriga ersättningar till ledande befattningshavare i SJ samt för personer i motsvarande ställning i dotterbolagen.

Ersättningsutskottet består av tre styrelseledamöter, ordförande Ulf Adelson, Björn Mikkelsen och Lars-Olof Gustavsson.

Ersättningsutskottet är ett i förhållande till styrelsen beredande organ, vars förslag alltid underställs styrelsen.

Ledamöternas närvaro framgår av nedanstående tabell.

Styrelseledamot	Närvarofrekvens
Ordförande, Ulf Adelson	1/1
Ledamot, Björn Mikkelsen	1/1
Ledamot, Lars-Olof Gustavsson	1/1

Styrelseordförandens uppgifter

Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med ett ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter.

Ordförandens uppgifter följer av aktiebolagslagen, Svensk kod för bolagsstyrning, bolagsordningen, styrelsens arbetsordning samt av regeringens riktlinjer och föreskrifter. Ordföranden ska säkerställa att handläggning av ärenden i styrelsen inte sker i strid med dessa regler. Ordföranden ska vidare säkerställa att styrelsen tar del av gällande ägarpolicys och riktlinjer.

Ordföranden leder styrelsens arbete och ansvarar för att övriga ledamöter genom verkställande direktörens försorg fortlöpande får den information som behövs för att kunna följa SJs ställning, ekonomiska planering och utveckling. Därutöver samråder ordföranden med ägaren och den verkställande direktören i strategiska frågor.

Styrelsens ordförande ska på årsstämman redogöra för och motivera verkställande direktörens förmåner samt förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare.

Verkställande direktör och ledningsgrupp

SJs verkställande direktör Jan Forsberg, civilingenjör från Kungliga Tekniska Högskolan, har drygt 20 års erfarenhet av företagsledande befattningar. Närmast föregående arbetsgivare var SAS, Scandinavian Airlines Systems.

SJs verkställande direktör sköter den löpande förvaltningen i enlighet med aktiebolagslagen och styrelsens anvisningar. Utöver verkställande direktören består ledningsgruppen av åtta medlemmar, vilka utses av verkställande direktören efter samråd med styrelsen. I SJs ledningsgrupp ingår Jan Forsberg, Verkställande direktör, Jan Olson, Direktör Affärsutveckling, Charlotta Grette, Ekonomidirektör, Lars Svensson, Direktör Trafiksäkerhet, Peter Blomqvist, Tf direktör Verksamhetsutveckling, Elisabeth Lindgren, Kommunikationsdirektör, Björn Nilsson, Direktör Tågtrafik, Nina Hornewall, Försäljningsdirektör och Claes Broström, Fordonsdirektör.

Ledningsgruppens möten leds av verkställande direktören, som fattar beslut avseende SJ AB och koncernen i samråd med ledningsgruppen.

Ersättning till ledande befattningshavare

Regeringen har den 9 oktober 2003 beslutat om riktlinjer för anställningsvillkor för personer i företagsledande ställning och om incitamentsprogram. Företagens styrelser ska vid beslut om anställningsvillkor ta ställning till företagsledarens totala ersättning inklusive pensionsvillkor och övriga förmåner.

Ersättningar till ledande befattningshavare framgår av not 4.

Internrevision

Internrevisionen inom SJ övervakar efterlevnaden av god intern kontroll genom att granska, analysera och testa den interna kontrollen i enlighet med den av styrelsen fastställda revisionsplanen. Internrevisionen rapporterar resultatet av revisionen till SJs styrelse.

Revisorer

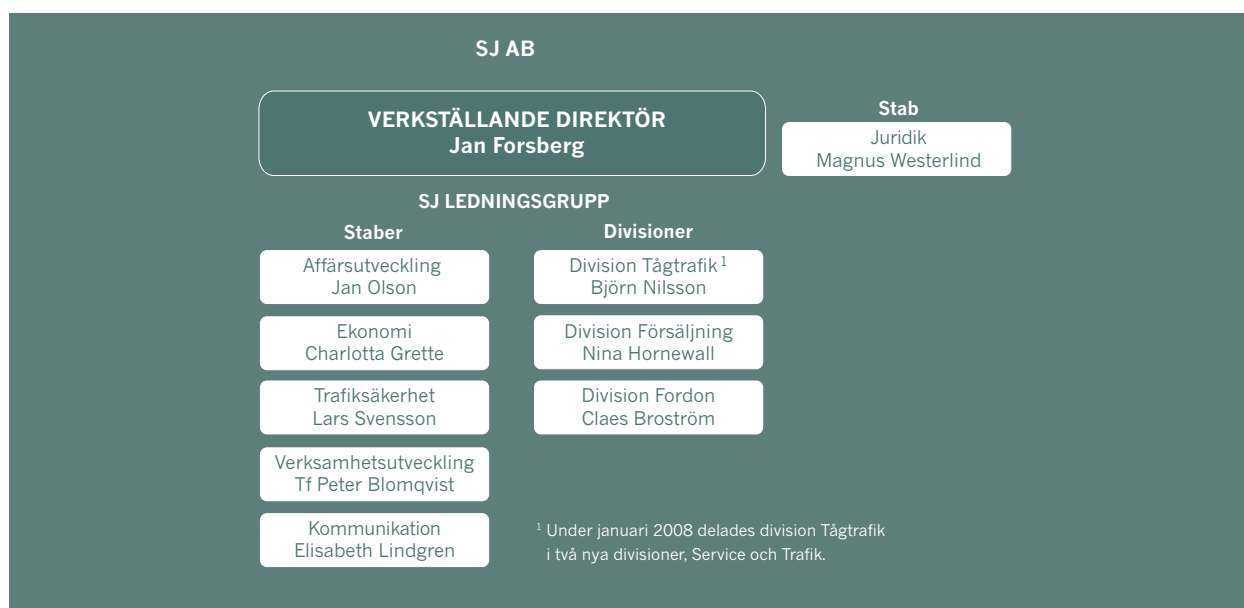
Revisorernas uppgift är att oberoende granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt företagets årsredovisning och bokföring.

Regeringen förordar att styrelsen och revisorerna träffas minst två gånger per år för att diskutera redovisningen, förvaltningen och riskhanteringen i företaget. Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från bolagsledningen, träffa bolagets revisorer.

För räkenskapsår 2007 har styrelsen och revisorerna träffats två gånger och diskuterat företagets bokslut, redovisning, förvaltning och riskhantering. Vid ett av dessa tillfällen har revisorerna träffat styrelsen utan närvaro av verkställande direktören eller någon annan person från bolagsledningen. Dessutom har revisorerna fortlöpande kontakt och möten med styrelsens revisionsutskott.

Nomineringsprocess

Ansvar för val av revisorer för företag med statligt ägande ligger hos ägaren. Det praktiska arbetet med upphandlingen hanteras av företagets revisionsutskott. Regeringskansliets ägarrepresentanter följer alla stegen i upphandlingsprocessen från upphandlingskriterier till urval och utvärdering. Det slutliga beslutet fattas av ägaren på årsstämman.

Tillsättning av revisorer

För det fall omval av revisorer övervägs utvärderas alltid revisorernas arbete.

I kallelse till årsstämma presenteras förslag till val av revisorer och information om förhållanden som kan vara av betydelse vid bedömning av föreslagna revisorers kompetens och oberoende. Informationen innefattar även omfattningen av föreslagna revisorers tjänster till bolaget utöver revision under de senaste åren samt, vid omval, vilket år revisorn valdes och hur länge revisorn innehaft uppdraget.

Föreslagna revisorer ska närvara på årsstämman för att kunna presentera sig och svara på frågor från ägaren.

Ersättning till revisorer

Arvode och kostnadsersättning till revisorerna utgår enligt löpande räkning och redovisas i not 7.

Utvärdering av styrelse och verkställande direktör

Styrelsens ordförande ansvarar för att styrelsens arbete årligen utvärderas. Utvärderingen, som utförts av en extern konsult, innebär att styrelsen som grupp såväl som individuellt utvärderats. Resultatet från utvärderingen visade att styrelsearbetet fungerar bra och att styrelsens möten präglas av effektivitet samt professionalism. I utvärderingen framkom att förtroendet för ordförande och SJs verkställande direktör är starkt. Utvärderingen syftar till att löpande effektivisera styrelsearbetet och att användas som underlag i arbetet med att utse nya ledamöter.

SJs organisation

Divisionerna Tågtrafik, Försäljning och Fordon har det operativa ansvaret för verksamheten. Division Tågtrafik utför trafikuppdraget med hjälp av cirka 2 400 ombordanställda och lokförare med flera. Divisionen delades i januari 2008 upp i två divisioner, division Service och division Trafik. I division Försäljnings organisation, cirka 600 årsanställda, ingår såväl resebutiker som företagsförsäljning och contact center. Divisionen ansvarar också för externa återförsäljare som resebyråer. Division Fordons verksamhet, cirka 200 årsanställda, omfattar allt från anskaffning och underhåll av fordon till depåproduktion.

Genom starten av Stockholmstågs verksamhet har koncernens medelantal anställda som helårseffekt ökat med cirka 500 varav cirka 450 åkande personal.

Incitamentsprogram

I januari 2007 beslutade SJs styrelse om att införa ett vinstdelningssystem för anställda i SJ AB och helägda dotterbolag exklusive entreprenadbolagen. Vinstdelningssystemet följer ägarens riktlinjer. SJ är helt beroende av

allas insatser och intresse för bolagets fortsatta gemensamma utveckling. Engagemang och motivation är några av de viktigaste framgångsfaktorerna. En viktig förutsättning för vinstdelning är att ägarens lönsamhetskrav på SJ först har uppfyllts innan vinstdelning kan ske.

Kvalitetssäkring av den finansiella rapporteringen

Regeringen beslutade den 29 november 2007 om nya riktlinjer för extern ekonomisk rapportering för företag med statligt ägande. Riktlinjerna är ett komplement till gällande redovisningslagstiftning och god redovisningssed.

Att statliga ägda företag har en öppen och professionell informationsgivning är en demokratifråga, eftersom företagen ytterst ägs av svenska folket. Regeringen anser därför att dessa företag ska vara minst lika genomlysta som börsnoterade företag. Företagens rapportering är av speciell betydelse, eftersom den är ett viktigt styrinstrument i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av företagen.

Styrelsen ansvarar för att SJs finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och för att tillse att SJ i tillämpliga delar följer de rekommendationer som OMX Nordic Exchange Stockholms noteringsavtal med bilagor anger. Styrelsen har därvid det yttersta ansvaret för att bolagets rapportering till ägare och omvärld ger en korrekt och fullständig bild av SJs utveckling, finansiella ställning och risker.

Delårsrapporterna utarbetas i enlighet med de krav som ställs på noterade företag.

Årsredovisningen utarbetas enligt årsredovisningslagen och gällande redovisningsprinciper samt enligt Regeringskansliets riktlinjer för extern ekonomisk rapportering.

I årsredovisning och delårsrapport framgår det vilka delar som är formella finansiella rapporter, på vilka regelverk dessa grundas samt vilka delar av årsredovisningen och delårsrapporten som är reviderade eller översiktligt granskade av bolagets revisorer.

SJ har under kalenderåret 2007 enligt regeringens riktlinjer publicerat tre kvartalsrapporter samt en bokslutskommuniké för 2006. Samtliga delårsrapporter har publicerats inom två månader från rapportperiodens slut. Bokslutskommunikén har publicerats inom en månad, vilket är i enlighet med ägarens riktlinjer.

SJs tredje kvartalsrapport har granskats översiktligt av bolagets revisorer.

Styrelsen har, för att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen, tillsatt ett revisionsutskott. Revisionsutskottets uppgift är bland annat att stärka dialogen med SJs revisorer för att därigenom öka kunskapen om revisorernas iakttagelser som rör SJs styrning, redovisning och kontroll. I uppgiften att svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra företagets finansiella rapportering ingår exempelvis att säkerställa

att tillämpliga lagar och redovisningsrekommendationer följs. Styrelsen informeras fortlöpande om de analyser av olika riskområden som görs i revisionsutskottet och bedömer årligen företagets väsentligaste risker samt hanteringen av dessa.

Revisionsutskottets funktion är att övervaka att det strukturkapital som finns i bolaget är ändamålsenligt. Strukturkapitalet inom SJ är fastställda policys, instruktioner, processbeskrivningar och handböcker. Syftet med dessa dokument är att tillsammans med ett processorienterat arbetssätt skapa en effektiv verksamhet med god intern kontroll och tillförlitlig finansiell rapportering.

Policys

Det är styrelsens och ledningens ansvar att de företag där staten har ägarintressen sköts föredömligt inom de ramar lagstiftningen ger och i enlighet med ägarnas långsiktiga intressen. I frågor som rör ekonomi, miljö, medarbetare, mångfald och social hållbarhet har alla företag ett stort ansvar, inte minst företag med statligt ägande. Regeringen har därför uttryckt att styrelserna aktivt bör följa och rapportera om företagens insatser i dessa frågor.

Inom SJ finns övergripande policys såsom etikpolicy, miljöpolicy, jämställdhetspolicy samt policys inom områdena anställnings- och arbetsvillkor.

Etikpolicy

SJs etikpolicy reglerar SJs agerande avseende affäretik, miljö och relation till anställda.

SJ ska sträva mot att uppfattas som ett modernt, lönsamt och kundnära reseföretag. Vi bedriver vår verksamheten på affärsmässiga grunder. För att lyckas följer vi de lagar, förordningar, avtal och vedertagna normer som gäller på de marknader där vi är verksamma.

SJs viktigaste uppgift är att uthålligt upprätthålla en god ekonomi och en sund och framgångsrik verksamhet. Detta ansvar har SJ gentemot ägare och medarbetare såväl som mot samarbetspartners och intressenter.

Miljöpolicy

SJs miljöpolicy är utformad enligt ISO 14 001:2004. Miljöpolicyen är en integrerad del i SJs dagliga arbete med att minska belastningen på miljön vad gäller allt från avfallshantering till energiförbrukning. Förbättringsarbetet bedrivs utifrån uppställda miljömål för tågens energiförbrukning, minskad miljöpåverkan från underhåll av fordon, inköp av varor och tjänster samt avfallshantering på tåg.

Jämställdhetspolicy

Jämställdhet inom SJ innebär att alla medarbetare ska behandlas och accepteras för den individ han/hon är. Genom jämställdhet blir SJ ett attraktivt företag för såväl medarbetare som kunder och befäster sin naturliga plats i ett jämställt samhälle.

Policyn ska säkerställa att män och kvinnor inom SJ har lika rättigheter och möjligheter i fråga om arbete, anställningsvillkor och utvecklingsmöjligheter.

Policyn ska vara ett verktyg för att motverka och förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling på grund av kön.

Policy avseende etnisk mångfald

Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Etnisk mångfald inom SJ innebär att medarbetarnas olika erfarenheter tas tillvara och att alla uppskattas för den person han eller hon är oavsett etniskt tillhörighet.

Genom etnisk mångfald blir SJ ett attraktivt företag för såväl medarbetare som kunder och befäster sin naturliga plats i ett mångkulturellt samhälle.

Internkontrollrapport

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen för den interna kontrollen, vilket även framgår av Koden. Regeringen uttalar i sin ägarpolicy att Koden ska vara en del av ramverket för ägarförvaltningen.

I styrelsens ansvar ligger bland annat att säkerställa att företaget har en god intern kontroll, vars övergripande syfte är att skydda ägarens investering och företagets tillgångar.

Intern kontroll är den process genom vilken företagets styrelse, ledning och annan personal skaffar sig rimlig säkerhet att företagets mål uppfylls inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och effektivitet.
- Den ekonomiska rapporteringens tillförlitlighet.
- Efterlevnaden av tillämpliga lagar och förordningar.

SJs styrelse beslöt den 11 maj 2005 att införa Koden. Detta skärpte kraven på redovisning av hur den interna kontrollen fungerar avseende den finansiella rapporteringen.

Kontroller av de finansiella rapporterna är väsentliga för att rimligt kunna säkerställa riktighet och fullständighet i redovisningen så att en rättvisande bild erhålls av bolagets och koncernens resultat och ställning.

Denna rapport beskriver hur den interna kontrollen inom SJ, till den del den avser den finansiella rapporteringen, är organiserad enligt regeln 3.7.2 i Koden.

Beträffande Kodens regel 3.7.3 kan konstateras att det finns en internrevisionsavdelning etablerad inom SJ.

Årets arbete med intern kontroll har utgått från ledningsbeslut, som har beaktat rapporterade iakttagelser från externa och interna revisorer.

Kontrollmiljö

Grunden för intern kontroll är kontrollmiljön, som anger tonen i företaget. Kontrollmiljön innefattar den kultur som styrelse och bolagsledning kommunicerar och verkar utifrån.

Inom SJ finns, av styrelsen och verkställande direktören samt av divisions- och stabschefer, fastställda policys, instruktioner, processbeskrivningar och handböcker. Dessa dokument utgör tillsammans SJs strukturkapital. Syftet är att de tillsammans med ett processorienterat arbetssätt ska skapa en effektiv verksamhet med god intern kontroll och tillförlitlig finansiell rapportering. Under räkenskapsåret 2007 har styrelsen fastställt hur arbetet med den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen ska bedrivas.

SJs revisionsutskott ska bland annat säkerställa att tillämpliga lagar, redovisningsrekommendationer och

övriga krav efterlevs. Utskottet har en skriftlig arbetsordning som är fastställd av styrelsen.

SJs verkställande direktör ansvarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens anvisningar och fattar beslut om åtgärder i samverkan med SJs ledningsgrupp. Externa revisorer i SJ är Ernst & Young AB med Anders Wiger som huvudansvarig revisor och Curt Öberg, av Riksrevisionen förordnad revisor. De externa revisorernas uppgift är att granska styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt företagets bokföring och årsredovisning.

Inom SJ finns en internrevision som är oberoende från verksamheten. Internrevisorernas uppgift är att granska verksamheten.

Internrevisionen övervakar efterlevnaden av god intern kontroll genom att granska, analysera och testa den interna kontrollen avseende bland annat den finansiella rapporteringen i enlighet med den av styrelsen fastställda revisionsplanen.

Internrevisionen rapporterar resultatet av sin revision till SJs revisionsutskott och styrelse.

Stab Ekonomi har en helhetssyn på verksamheten och ansvarar för att ge beslutsstöd till ledningen. Inom staben finns avdelning Business Control som fungerar som stöd till verkställande direktören, divisionerna och staberna.

Efter införandet av International Financial Reporting Standards, IFRS, och Koden har SJ uppdaterat ekonomihandboken, rutinerna för framtagningen av de finansiella rapporterna, upprättat en Internkontrollpolicy inklusive en processbeskrivning samt kontinuerligt uppdaterat rapporteringsmallar i enlighet med gällande krav.

Riskhantering

En strukturerad riskbedömning möjliggör identifiering av de väsentliga risker som har betydelse för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen samt identifiering av var dessa risker finns.

Styrelsen arbetar systematiskt med riskbedömningar för att identifiera och vidta åtgärder avseende företagets riskområden. Riskbedömningarna koncentreras till de riskområden som förväntas kunna påverka resultat och finansiell ställning i väsentlig omfattning. Revisionsutskottet går, som beredning av styrelsens arbete, igenom de riskbedömningar som gjorts inom SJ.

Sedan 2005 har SJs ledningsgrupp etablerat en process för riskbedömning. Processen innebär att företagsledningen kvartalsvis följer förändringarna i riskbedömningarna för att besluta om behov finns att vidta åtgärder eller om nya riskområden ska bedömas. Resultatet av riskbedömningarna kan innebära förändringar i erforderliga styrdokument. Dessutom genomför Business Control, på uppdrag av företagsledningen, analyser av risker och möjligheter i olika projekt samt av de operativa delarna av verksamheten.

SJ har analyserat poster i balans- och resultaträkningen för att dels identifiera risker som är väsentliga, dels kunna vidta åtgärder, som kan minimera dessa risker.

Kontrollsystem

Företagets kontrollaktiviteter utformas för att systematiskt hantera väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen inklusive viktiga redovisningsfrågor som identifierats under riskbedömningen. Kontrollaktiviteterna syftar till att förebygga eller tidigt upptäcka fel i den finansiella rapporteringen och därigenom minimera konsekvenserna.

Stab Ekonomi ansvarar för analysen av det ekonomiska utfallet och sammanställningen av den finansiella rapporteringen. Ett exempel på kontrollaktiviteter är kvartalsvisa Business Reviews, som administreras av Business Control. Vid dessa möten redovisar cheferna i ledningsgruppen sin verksamhet och planering för verkställande direktören och ekonomidirektören.

Information och kommunikation

Effektiva informations- och kommunikationsvägar möjliggör rapportering och återkoppling från verksamheten till styrelse och bolagsledning. Det är viktigt att rätt personer innehar den information som krävs för att kunna förstå innebörden av givna riktlinjer och interna policys samt förstå konsekvenserna vid avsteg.

SJ arbetar med att förbättra den interna informationen och att förtydliga beslutsvägarna, för att öka tillförlitligheten och effektiviteten i företagets finansiella rapportering. Inom företaget finns dokumenterade beslutsvägar, befogenheter och ansvarsområden redovisade på SJs intranät.

Inom SJ genomförs möten som möjliggör dialog mellan chefer och medarbetare. Stor tonvikt läggs vid regelbundna arbetsplatsträffar, där företagets övergripande frågor naturligt kopplas till den enskilde medarbetarens ansvarsområde. Vidare genomförs medarbetarenkäter som innebär möjlighet till återkoppling.

Uppföljning

Uppföljning sker löpande av efterlevnaden av interna policys, riktlinjer och manualer samt av ändamålsenlighet och funktionalitet i etablerade kontrollaktiviteter. Årligen görs en utvärdering över hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är organiserad. I arbetet medverkar styrelse, revisionsutskott, internrevision och stab Ekonomi.

De externa revisorerna genomför årligen viss granskning av den interna kontrollen.

Internrevisionen följer den av styrelsen fastställda revisionsplanen. Internrevisionen rapporterar resultatet av sin revision till SJs styrelse efter beredning i Revisionsutskottet.

Den interna kontrollen under verksamhetsåret 2007

Under räkenskapsåret har revisionsutskottet arbetat med kvalitetssäkring av den finansiella rapporteringen, hanteringen av väsentliga riskbedömningar samt behandlat viktiga redovisningsfrågor. Baserat på resultatet från ovanstående uppföljningsprocess har revisionsutskottet genomfört en genomgång och dokumentation av hur den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen fungerat under räkenskapsåret. Resultatet av revisionsutskottets genomgång är behandlat av styrelsen.

Styrelsen har gett revisionsutskottet i uppgift att övervaka att beslutade åtgärder, som syftar till att öka den finansiella rapporteringens tillförlitlighet, genomförs och att löpande utvärderingar sker för att kontrollera beslutens ändamålsenlighet och effektivitet. Utskottets arbete har bland annat inneburit att övervaka utvärderingen av bolagets interna kontroll samt att ta del av rapporter från revisorerna. Revisionsutskottet har också till uppgift att granska revisorernas oberoende ställning i förhållande till SJ.

SJs ledningsgrupp har under året, i enlighet med affärsplanen, satsat resurser på att utveckla ledarskapet för att skapa en bättre kontrollmiljö. Projekt har också genomförts för att förbättra den interna informationen och för att öka förståelsen för hur företagets olika delar hänger ihop och är beroende av varandra.

Under räkenskapsåret 2007 har ett antal förändringar genomförts avseende intern kontroll i ekonomisystemen. Förändringarna av rutiner och processer har stärkt den interna kontrollen för hantering av behörigheter och systemförändringar.

När ett nytt personalsystem implementeras samt då uppgradering av andra IT-system genomförs så kommer tidigare manuella arbeten bli automatiserade. Därmed kommer den interna kontrollen att stärkas.

Införda kontroller har effektiviserat delar av arbetet med framtagningen av finansiella rapporter. Vissa kontroller har inneburit revideringar av rutiner vilket innebär att dessa kontroller kan utgå för att ersättas av andra mer väsentliga. Internkontrollarbetet kommer fortsättningsvis i högre utsträckning påverka dotterbolagen. Allt arbete fortgår enligt den anvisning som styrelsen har fastställt.

SJ har också genomfört en hot- och sårbarhetsanalys av alla ekonomirelaterade system. Syftet med analysen är att minimera de skador som kan ske. Genomförandet av prioriterade åtgärder som denna analys föranleder har påbörjats och kommer att slutföras under 2008.

Intern kontroll är en kontinuerlig process, som löpande anpassas utifrån förändringar som sker internt och externt. Det är styrelsens ambition att den interna kontrollen anpassas till dessa förändringar och att den successivt förbättrats.

Ledningsgrupp

Björn Nilsson

Född 1958.
Direktör Tågtrafik.
Anställningsår 1979.
Blir VD i det nybildade SJ
Norrländståg AB i januari 2008.

Jan Olson

Född 1950.
Direktör Affärsutveckling.
Civilekonom.
Anställningsår 2003.
Styrelseledamot i Merresor
i Sverige, Xpomera, Svenska
Rese- och Turistindustrins
Service, ParkSmart och
Stockholmståg.

Charlotta Grette

Född 1961.
Ekonomidirektör.
Ekonom Handelshögskolan
i Göteborg.
Anställningsår 2006.
Styrelseordförande i SJ
Försäkring AB.

Claes Broström

Född 1954.
Direktör Fordon.
Maskiningenjör/Marknads-
ekonom.
Anställningsår 2006.
Styrelseordförande i Linkon.

Jan Forsberg

Född 1951.
Verkställande direktör.
Civilingenjör KTH.
Anställningsår 2002.
Styrelseledamot i Samtrafi-
ken i Sverige AB, Widerö AS och
Almega. Styrelseordförande i
Stockholmståg.

Nina Hornewall

Född 1956.
Försäljningsdirektör.
Marknadsekonom.
Anställningsår 2005.
Styrelseledamot i KF
Fastigheter.

Håkan Ahl¹⁾

Född 1955.
Direktör Service.
MBA University of Leicester.
Anställningsår 2007.

Elisabeth Lindgren

Född 1963.
Kommunikationsdirektör.
Fil kand, Marknadsekonom, MBA
Handelshögskolan i Stockholm.
Anställningsår 2007.
Styrelseledamot i Magelungen
AB, Bostadsstiftelsen Ekkronan.

Lars Svensson

Född 1948.
Direktör Trafiksäkerhet.
Civilingenjör KTH.
Anställningsår 1999.

Ej med på bild:

Anders Ericsson

Direktör Verksamhetsutveckling.
Anställd till och med 2 november
2007.

¹⁾ Adjungerad under 2007,
ordinarie sedan januari 2008.